

SOKOLSKI GLASNIK

1926.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1926.

2.

Za zarobljenu braću

Braće i sestre!

Preko južnih meja naše države dolaze bolni uzdisaji našega naroda. Kako na severu i na zapadu, tako živi i na jugu naše zemlje deo našega naroda pod tuđim jarmom. Te naše braće i sestara ima do 250.000, a kruto ih je gospodstvo Grka zakovalo u verige ropstva. Ta naša uboga raja nema nikakvih prava, za nju nema sudova, nema lične slobode, za nju ne vrede načela poseda. Svaki Grk prisvaja si vlast nad tom našom tužnom braćom, svatko sme da ih nesmetano proganja iz njihovih domova i sa njihove zemlje. Našoj braći i sestrama zabranjena je materinska reč, pevanje narodnih pesama spada pod kaznu. Tko se priznaje Srbinom, toga bace u tamnicu ili ga silom steraju na ostrva smrti otklen nema povratka. Krvavim nasiljem, bezdušno i grozno muče i uništaju Grci naš živalj, jer ne će i ne može da zataji reč svojih otaca i jer hoće da uzgoji svoju decu u narodnom duhu. Na severu, na zapadu i na jugu naše svete domovine tlače naši neprijatelji u prah najprostija načela pravde i humanitete. Do 800.000 naših duša vapije do neba i boravi crne, strašne dane trpljenja radi vernosti i ljubavi, što ih navede spaja s nama — njihovom slobodnom braćom i slobodnim sestrama. Umirući nas pozdravljaju!

Starešinstvo JSS je na današnjoj sednici raspravljalo na osnovu objektivnih izveštaja o tim nekulturnim i nesnosljivim prilikama. I u ime celokupnoga jugoslovenskoga Sokolstva svečano i najodlučnije dižemo protest proti svakomu nasilju uopšte a proti nasilju diktatora grčkoga naroda posebice u uverenju, da nema žive bratske duše u našoj domovini, koja se ne bi potpunom svešću i svom silom ogorčenja pridružila tomu protestu.

Pozivljemo sve pripadnike našega naroda u slobodnoj zemlji, neka se neogluše vapaju očaja, poniženja i boli naših rodaka — nego neka ih ti vapaji pozovu pod sokolske zastave, pod kojima se kupe borci za pravdu, bratstvo i slobodu!

Braći i sestrama, što tonu u moru gorčina i muka, bratske pozdrave! Ustrajte u teškoj, ljutoj borbi za opstanak, dok ne bude vaše mučeništvo okrašeno vencem slave i pobeđe!

Domovini — zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskoga sokolskoga saveza.

U Ljubljani, dne 18. januara 1926.

E. Gangl s. r., starosta.

Dr. Riko Fux s. r., tajnik.

Lutrija Jugoslovenskoga sokolskoga saveza

Ždrebanje dne 1. marta 1926.

Prvi je put što je Jugoslovenski sokolski savez izdao srećke za svoju lutriju; i njen čisti dobitak morao bi poslužiti za saniranje saveznih financija. Svima smo društvima rasposlali srećke da ih rasprodaju. Mnogo je već društava časno ovršilo svoju dužnost rasprodavši odmah poslate im srećke; time su pokazali mnogo razumevanja za svoju organizaciju. Mnogo je pako društava vratilo srećke uz kratku napomenu, da ih ne mogu rasprodati. Mi ne

možemo da verujemo tome izgovoru; uzrok treba potražiti kod funkcionara, koji ne će da se toliko potruže, da bi srećke pomudili svome članstvu.

Zadnji put apeliramo na sve naše Sokolstvo, da sve učini za potpun uspeh prve lutrije saveza. Više tisuća srećaka još je nerasprodano. Zar da dozvolimo da našom krivnjom propade ta lutrija?! Braćo društveni funkcionari! Do vas stoji uspeh lutrije JSS. Upotrebite još to kratko vreme za najintenzivniju rasprodaju srećaka! Očekujemo, da će sva društva naručiti još nove srećke. Zdrebanje lutrije vrši se neopozivo dne 1. marta 1926. uz državni nadzor.

Obzirom na to određujemo što sledi:

1.) Sve srećke moraju biti rasprodane do 28. februara 1926. do 20 sata naveče. Od 1. marta 1926. dalje ne sme se više prodati ni jedna srećka!

2.) Novac od prodanih srećaka mora biti otposlán na JSS najkasnije dne 1. marta 1926. ujutru.

3.) Srećke, koje nisu do određenoga roka prodane i povraćene, platit će oni, koji su ih primili.

4.) Očekujemo, da nijedno društvo ne će vratiti srećaka, nego će odmah prodati sve posláne im srećke i naručit će na dobu i nove.

Braćo i sestre! Pozivljemo vas, da se latite posle za potpun uspeh lutrije JSS!

Zdravo! Starešinstvo JSS.

Prpriave za VIII. svesokolski slet u Pragu

Jugoslovensko Sokolstvo proglasilo je VIII. svesokolski slet u Pragu i svojim sletom te će na njem sudelovati u što većem broju. Priprave živo napreduju. Da se ovrše sve priprave, određujemo ovo:

1.) Tko hoće da ide na svesokolski slet u Prag, mora da bude član sokolskoga društva, koje je učlanjeno u Jugoslovenskom sokolskom savezu. Oni, koji pristupe u društvo iza 1. februara 1926. ne smeju na slet. Pozivljemo društva, da se tačno drže tih uputa!

2.) Na svesokolskom sletu sudeluje i naš naraštaj. Koliko će naraštaju poslati svaka župa, zaključit će glavna skupština JSS dne 14. marta 1926. Naraštaj će nastupiti kod javne telovežbe u Pragu prigodom naraštajskih dana, to jest 27., 28., 29. juna 1926. Naš će naraštaj nastupiti s vežbama s činjevima, a ženski naraštaj s prostim vežbama. Naraštaj će sudelovati i na utakmicama. Sve pojedinosti i upute doneo je «Prednjak» i «Sokolić». Oni naraštajnici, koji idu na slet u Prag, moraju imati odoru koja odgovara svim propisima JSS. Svi troškovi za pojedinoga naraštajnika iznašat će otprilike 800 Din. Društva i župe moraju izabrati najbolje naraštajnike i smeju da dopuste sudelovati samo one, koji su izvežbani u svim nastupima, osobito pako u prostim vežbama.

3.) Svi oni članovi i članice, koji hoće da sodeluju na svesokolskom sletu u Pragu, moraju se prijaviti svojim društvima. JSS ne prima nikakih prijava pojedinaca. Tko reflektira na konačenje u hotelu ili na privatno stanovanje, mora da to javi svome društvu. Sva ona društva, koja nisu poslala provizornih prijavnih araka do 15. januara, moraju ih odmah poslati JSS. Društva su odgovorna za redovito poslovanje, inače starešinstvo otklanja svaku odgovorst u slučaju eventualnih nereda.

4.) Članstvo, t. j. članovi i članice, sudeluju na utakmicama u svim odelima i na utakmicama za slovensko prvenstvo. Istotako nastupit će članovi i članice kod prostih vežbi ukupno sa českoslovačkim Sokolstvom i osim toga nastupit će još posebice. Svi vežbači, koji idu u Prag, morat će da nastupe na skupnim prostim vežbama i kod nastupa JSS. U zajedničkim prostim vežbama, propisanim za VIII. svesokolski slet, mora da se vežba svako društvo. Vežbe su objavljene u «Prednjaku». JSS nastupit će još posebice sa skupin-

skim prostim vežbama, t. j. sa 16oricama. Princip je taj, da dađe svaka župa po jednu 16oricu. Svaka se šesnaestorica sastoji iz 8 članova i 8 članica. Svaka župa neka vežba jednu šesnaesticu i jednu šesnaesticu za rezervu. U Pragu moramo da nastupimo najmanje sa 25 šestnaestorica. Osim toga nastupit će starija braća od 36 godina dalje u vežbama s palicama. Vežbaće odelo za tu braću jest svečanostna sokolska odora bez surke.

Sva braća i sestre, koji će sudelovati na svesokolskom sletu u Pragu, treba da imaju svečanostnu sokolsku odoru, koja odgovara svim propisima JSS. Članicama je strogo zabranjeno da nastupaju izvan vežbališta u vežbaćem odelu.

Sve vežbe za utakmice objavljene su u «Prednjaku». JSS sudelovat će po svojim članovima i na štafeti tako, da postavi po jednu vrstu Beograd, Ljubljana, Zagreb.

Sva su društva dužna, da vežbaju s najvećom marljivošću propisane vežbe, a župe treba da nadziru taj rad društava.

Svesokolski slet za članstvo bit će od 4. do 6. jula; svi troškovi proračunani su za pojedino lice oko 1000 Din.

5.) Željezničko odeljenje izdat će u pravo vreme svim župama i društvima upute glede transporta u Prag. Svaki će učesnik dobiti od JSS legitimaciju za sniženu vožnju. Svi članovi, koji budu učestvovali na svesokolskom sletu u Pragu, neka si u pravo vreme priskrbe kod nadležnih policijskih oblasti putni list. Glede vizuma za republiku Austriju i Českoslovačku bit će izdane upute netom dobijemo odnosne odgovore. Istotako izdat će željezničko odeljenje tačne upute glede nabave željezničkih listića i glede snižane vožne cene.

6.) Sva društva i župe ponovno upozorujemo, da se u pitanjima glede svesokolskoga sleta obraćaju jedino na starešinstvo JSS, a ne na ČOS u Pragu. Slike za proste vežbe, sve note za glazbu i t. d. naručuju se kod JSS u Ljubljani.

7.) Ponovno pozivljemo svu braću i sestre, da se revno pripravljaју za svesokolski slet u Pragu. Posvetite svu pažnju učenju prostih vežbi, pripravljajte se sa svim žarom za utakmice, da postavimo lepi broj dobrih i discipliniranih utakmičara.

*

Raspored sleta.

Subota	5. juna: utakmice i pokusi daštva srednjih škola.
Nedelja	6. juna: nastup daštva srednjih škola.
Nedelja	13. juna: nastup dece praških župa.
Nedelja	20. juna: javna telovežba praških župa.
Nedelja	27. juna: javna telovežba naraštaja (naraštajski dan).
Ponedjeljak	28. juna: utakmice naraštaja.
Utorak	29. juna: povorka i javni nastup naraštaja. — Prosta utakmica članstva.
Četvrtak	1. jula: pre podne: utakmice za slovensko prvenstvo; po podne: utakmice inozemaca i nastup starih vežbača.
Petak	2. jula: utakmice nižih odeljenja.
Subota	3. jula: pre podne: utakmice viših odeljenja; po podne: javna telovežba daštva i naraštaja praških župa.

Sletni dani:

Nedelja	4. jula: pre podne pokusi za javni nastup; po podne: 1.) proste vežbe članova; 2.) nastup inozemskih gostova; 3.) nastup jugoslovenskoga Sokolstva, 4.) štafetovo trčanje Prag—Brno—Bratislava—Beograd—Zagreb—Ljubljana (100—200—300—400 m), 5.) proste vežbe članica, 6.) sletna scena.
---------	--

Ponedjeljak 6. jula: pre podne: pokusi; po podne: 1.) proste vežbe članica, 2.) telovežba gostova, 3.) trčanje uz zapreke Prag—Brno—Bratislava—Beograd—Zagreb—Ljubljana, 4.) proste vežbe članova, 5.) telovežba starijih članova, 6.) telovežba župa — članica, 7.) telovežba župa — članova, 8.) sletna scena.

Utorak 7. jula: pre podne: povorka; po podne: 1.) proglašenje uspeha utakmica, 2.) proste vežbe članova, 3.) telovežba jugoslovenskoga Sokolstva, 4.) trčanje bez zapreke Prag—Brno—Bratislava—Beograd—Zagreb—Ljubljana, 5.) proste vežbe članica, 6.) telovežba župa — članova, 7.) telovežba župa — članica, 8.) sletna scena.

Osim toga vršit će se još ove priredbe:

10. aprila: prijateljsko veče sletnoga odbora na Slovanskom ostrvu;

5. juna: svečanosna prikazivanja u pozorištima;

12. juna: sletno veče s telovežbenom akademijom;

19. juna: umetnička akademija;

27. juna: umetnički koncert za naraštaj;

3. jula: pozdravno veče gostovima u Obecnom domu. — Prva scena na Vltavi;

4. jula: matineja za goste u Lucernu. — Druga scena na Vltavi;

5. jula: svečanosna matineja za sletne gostove u Lucernu. — Treća scena na Vltavi;

6. jula: pozdravno veče sletnim gostovima na Slovenskom i Strelskom ostrvu. — Četvrta scena na Vltavi;

7. jula: skupni obed za goste, što ga priređuje grad Prag, naveče raut za sokolske gostove, što će ga prirediti praske žene.

Taj će se raspored možda u malenkostima promeniti, ali u glavnome ostane isti. U savezu sa sletom priredit će praški velesajam gospodarsku izložbu, na kojoj će se pre svega pokazati razvoj češke industrije za telovežbu i športne sprave. Jugoslovenski sokolski naraštaj sudelovat će na naraštajskim priredbama, to jest 28. i 29. juna, radi toga sprema odbor proslavu Vidovdana u Pragu. Dne 6. jula vršit će se također proslava Jana Husa, kojom će se prilikom Sokolstvo kod povorka pokloniti večnoj uspomeni velikoga narodnoga učitelja.

Jugoslovensko Sokolstvo proglasilo je VIII. svesokolski slet svojim sletom i učestvovat će na njem u što većem broju. U tu svrhu vrše se marljivo priprave u svim društvima, od kojih je većina osnovala sletne fonde za sakupljanje doprinosa za slet. U vežbaonama marljivo se vežbaju proste vežbe i članstvo se marljivo pripravlja za utakmice u svim odsecima, osobito pako za prvenstvo. Budući, da smo proglasili VIII. svesokolski slet za svoj slet, dužnost nam je da učinimo sve, da bude naše sudelovanje časno i brojem i nastupom.

Zato, braćo i sestre, na posao!

Zdravo!

Starešinstvo JSS.

*Zbor Československe Obce Sokolske**

Jesenska zborovanja československih sokolskih radnika zaključio je zbor ČOS. u subotu i nedelju 12. i 13. decembra 1925 u svečanosnoj dvorani Tyrševa doma u Pragu. Zborovanje je otvorio subotu starosta br. dr. Schreiner, zatim je izvestio br. dr. J. Urban o radu ČOS. u prošlom semestru. Spomenuo je otvorenje Tyrševa doma i Karaskovu galeriju i slet u Strasbourgu na slet Unije francuskih gimnasta, sudelovanje na sletu švicarskih gimnasta u Ženevi i na

* Izostalo je iz 1. broja radi nedostataka prostora. — Uredn.

međunarodnim utakmicama JSS. u Beogradu. Istaknuo je napredak Sokolstva u pojedinim župama tako primerice na Hlučinskom. Sazidalo se oko 50 novih sokolskih domova. U Durbanu (Južna Afrika) ustanovilo se českoslovačko sokolsko društvo. Za narednu godinu sprema ČOS. sudelovanje na međunarodnim gimnastičkim utakmicama u Lyonu i na sletu belgijskih gimnasta u Liegen. Referent je konačno spomenuo, da je bio kod zadnjih izbora izabran 51 zastupnik između Sokola (22 republikanaca, 13 socijalista, 9 obrtnika i 7 narodnih demokrata). U senat je bilo izabranih 29 sokolskih radnika (14 republikanaca, 8 socijalista, 3 obrtnika i 4 narodna demokrata). U novoj je vladi polovina ministara Sokola (8).

O stalnoj telovežbenoj školi izvestili su br. dr. Vaniček i s. M. Mala. Škola je priredila do sada 1 šestsedmični, 1 mesečni i 14 dnevnih tečajeva, koje je posećalo 337 muških i 242 ženskih članova, ukupno 579. Kako je poznato bila je letos ustanovljena sveza Slovenskoga Sokolstva. Odbor ČOS. primio je njena pravila. O velikoj slovenskoj sokolskoj porodici izvestio je brat V. Štčpanek, koji je predložio također nacrt nove sokolske škole, u koju neka pošalje svaki sokolski savez (československi, jugoslovenski, poljski i ruski) po 10 slušatelja. Ta bi škola bila u Pragu u Tyrševu domu. Njena namera bi bila da upozna slušatelje s temeljima življenja i delovanja pojedinih saveza. Predlog bijaše suglasno primljen. U debati su mnogi govornici izrazili želju, da bi se slovensko Sokolstvo što pre zbližalo s bugarskim Junacima.

O VIII. svesokolskom sletu izvestio je brat K. Schwarz. Prethodni proračun iznaša 15 milijona Kč a trebat će ga sniziti bar za trećinu. Troškovi za vežbalište iznašaju 7 milijona Kč. Namirit će ih Sokolstvo samo. Po dosadašnjim dispozicijama posećat će dnevno slet do 160.000 lica. Na sletni prostor može ići samo 129.000 posetnika, zato će se posetnici morati da podele na pojedine dane. Članstvo je doprinelo dosada za slet 1,397.885 Kč. To je prva polovina takozvanoga sletnoga poreza, koji iznaša 5 Kč po članu. Na tom će sletu sudelovati čitavo slovensko Sokolstvo. I bugarski Junaci mole za dozvolu za sudelovanje.

Nedelju je raspravljala ČOS. o Tyrševom domu. Troškovi su iznašali 18,550.000 Kč. Od toga je već uplaćeno 16,380.000, ostalih 2,170.000 Kč osigurano je zajmovima pojedinih župa. Većih poteškoća čini proračun ČOS. za godinu 1926. Izdataka ima 2,247.000 Kč, koje su ovako podeljene: uprava treba 522.000 Kč, telesno-uzgojno delovanje 820.000 Kč, prosveta 65.000 Kč, kamati za Tyršev dom 357.400 Kč. Zastupnici pojedinih župa naglasili su teško gospodarsko stanje pojedinih župa.

Medalja ČOS. bila je podeljena JSS. i bratu A. Sekiru iz Šleske Ostrave. Iz narodne zaklade izdat će se sokolskim društvima na manjinskom ozemlju 77.000 Kč.

Kao zastupnik JSS. bio je na ovom zboru tajnik brat dr. Riko Fux.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

VII. GLAVNA SKUPŠTINA JSS

održaće se u nedelju dne 14. marta 1926. u 9 sati prepodne u Đakovu.

Dnevni red:

- 1.) Izveštaj starešinstva JSS.
- 2.) Izveštaj saveznoga T. O.
- 3.) Izveštaj blagajnika i gospodara o računskim zaključcima i o proračunu JSS za god. 1926.
- 4.) Izveštaj odseka: statističnog, prosvetnog, lekarskog.
- 5.) Izveštaj revizora računa i apsolutorij starešinstva JSS.
- 6.) Izbor starešinstva JSS.
- 7.) Izbor revizora računa i saveznog suda.

- 8.) Izveštaj o VIII. svesokolskom sletu u Pragu god. 1926.
- 9.) Izveštaj o provedbi apstinenčnog pokreta u Sokolstvu.
- 10.) Predlozi odbora i starešinstva JSS.
- 11.) Predlozi župâ.
- 12.) Određenje radnog programa JSS za god. 1926.
- 13.) Slučajnosti.

Glavnu skupštinu sačinjavaju zastupnici župâ. Svaka župa šalje za svakih započetih 500 članova društava, udruženih u župi, po jednoga zastupnika. Župe moraju najaviti svoje delegate starešinstvu JSS u Ljubljani bar 14 dana pre skupštine a jednako i sokolskom društvu u Đakovu, da im ono pripremi konak. Svaki delegat mora imati legitimaciju, koju mu izda župa.

Predlozi župâ moraju biti predloženi starešinstvu JSS zadnje vreme do 1. marta 1926. O predlozima, koji bi došli posle 1. marta, raspravljat će glavna skupština jedino za slučaj, ako im glavna skupština prizna nužnost.

U subotu 13. marta održaće se u istom mestu a u 18 sati naveče poverljivi sastanak sviju delegata.

Kandidacioni odsek, u koji izašalje svaka župa po jednoga izaslanika, ima sednicu istoga dana u 21 sat naveče. Kandidacioni odsek određuje kandidate za izbore pod tačkom 6. i 7. dnevnoga reda.

Posebni poziva za VII. glavnu skupštinu ne će se slati župama.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskoga sokolskoga saveza.

U Ljubljani, dne 18. januara 1926.

E. Gangl s. r., starosta.

Dr. Riko Fux s. r., tajnik.

*

U Lyon idemo! Iz Lyona primismo ovaj poziv: «Kako Vam je poznato, vršit će se VIII. međunarodna telovežbena utakmica u Lyonu, i to 23. maja 1926. na gradskom vežbalištu. Gospodin predsednik Cazalet poslao Vam je pravilnik za vežbe, po kojem će se natecati na toj velikoj utakmici. Nadam se, da će Vaš savez učestvovati sa svojom vrstom na toj miroljubivoj borbi za najveću slavu telovežbe i za usku bratsku vezu, koja ima da vlada u velikoj svetovnoj obitelji telovežbača. Šaljem Vam istodobno 10 primeraka slika za proste vežbe. Pridržite si jedan primerak, ostale pako izručite, molim, osmerici vežbača i vodi vrste, koji će zastalno zastupati Vašu lepu zemlju. Veseli me, što mogu Vama i Vašim vežbačima zaželeti ovom prilikom u svoje ime i u ime pripravljalnoga odbora za lyonski slet najbolje uspehe. Uvereni smo, da ćemo se sastati meseca maja u Lyonu pa Vas molim da izvolite primiti izraze moje iskrene i bratske odanosti. Potpis:» — Starešinstvo JSS zaključilo je na svojoj sednici dne 18. o. m., da će JSS sudelovati na utakmici u Lyonu. Finančni izdaci namirit će se doprinosima župa, osim toga dao je brat starosta svoju zakladu kod JSS na raspolaganje, da omogući učestvovanje na utakmici u Lyonu. Taj zaključak mora da oduševi svakoga našega člana. Zato pozivljemo sve vežbače, da se marljivo pripravljavaju za tu međunarodnu utakmicu. Molimo onu braću, kojoj dopuštaju finacijalna sredstva, da dobrovoljno doprinesu za izdatke za tu utakmicu.

Starešinstvo JSS.

*

XXXVII. redovita sednica starešinstva JSS. dne 21. decembra 1925.

Prisutni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Čobal, Deu, Fux, Gregorin, Jeras, Kajzelj, Marolt, Švajgar, Trdinova, Turk. — Opravdani: Jamar, Krejči, Ludvik, Zelenko.

Brat starosta pročita dnevni red odborove sednice za dan 27. decembra i pozove braću izvestitelje, da se pripreve za svoje izveštaje, koji treba da su pregledni i kratki.

Na to se vrši debata o proračunu, što ga je za se predložio savezni T. O.

XXXVIII. sednica (proračunska) starešinstva JSS. dne 23. decembra 1925.

Prisutni: Gangl, Bajželj, Fux, Govekarova, Jeras, Kajzelj, Krejči, Marolt, Miklave, Švajgar, Turk, Zelenko. — Opravdani: Jamar, Ludvik, Poženel.

Brat starosta javlja naknadno, da je za Kraljev rođendan izrekao u ime saveza čestitanja velikome županu, da je bio na koncertu u Unionu i na plesu oficira ljubljanske garnizije.

Brat Turk, kao referent za proračun, donša svoje izvešće o proračunu JSS za godinu 1926. i o proračunu za sanaciju sleta. — Nakon iscrpljive debate bila su oba proračuna primljena onako, kako će biti predložena odborovoj sednici na raspravljanje.

XXXIX. redovita sednica starešinstva JSS. dne 28. decembra 1925.

Prisutni: Gangl, Bajželj, Čobal, Deu, Fux, Gregorin, Jeras, Kajzelj, Krejči, Ludvik, Marolt, Poženel. — Opravdani: Jamar, Švajgar, Zelenko.

Brat tajnik pročita dopis župe Kranj, kojim javlja, da nije privolela na raspust društva u Medvodama a niti ne će privoleti dogod društvo ne udovolji svojim obaveznostima. Korak župe, da društvo u Škofjoj Loci imenuje tri člana, od kojih će jednoga odrediti župa za komesara društvu u Medvodama, prima se s odobravanjem na znanje. — Nadalje izveštuje, da je Hrvatsko Starinarsko društvo u Kninu poslalo 100 propagandnih brošurica uz molbu da tim brošuricama upozorimo naša društva na nje. Odobrava se, da se brošurice uz ine poruke zgodno pošalju na društva. — Osrednja zadruga za produkciju bezalkoholnih pića moli, da naša društva upozorimo na njene proizvode, kojih je popis priložila pismu. Zaključak: Pisat će se zadruzi, da smo spremni da ju podupiremo pa ćemo joj u tu svrhu poslati naslove društava. — Konačno pročita dopis bratske župe u Ljubljani o konačnom uređenju stvari sa Društvom za gradnju sokolskog doma u Šiški.

Brat Krejči izveštuje o nekoj disciplinarnoj stvari.

Brat Čobal izveštuje, da novostanovljena društva ugiraju naručene znakove i legitimacije, što pisarna nije efekturala obzirom na šestmesečno pokusno doba. — Brat Marolt predlaže, da se tim društvima pošalju naručeni znakovi, jer je kod svakoga od tih društava kader članova, koji su gotovo pripravljalj ustanovljenje društva više nego šest meseci. Prima se.

Konačno se zaključuje, da se pozovu revizori, da pregledaju knjige u prvoj polovini meseca januara 1926., da se tako pospeši bilančno delo. Naredne godine morat će revizori da pregledaju knjige mesečno ili bar svaka tri meseca.

XL. redovita sednica starešinstva JSS. dne 4. januara 1926.

Prisutni: Gangl, Bajželj, Čobal, Deu, Fux, Govekarova, Jamar, Jeras, Kajzelj, Košir, Ludvik, Marolt, Mužinova, Poženel, Švajgar, Zelenko. — Opravdani: Krejči, Turk.

Na sednici je br. Fon iz Niša; br. starosta ga pozdravi. Brat Fon izveštuje o prilikama u niškoj župi. — Brat starosta javlja, da je brat Adam Zamoyski, starosta Poljskoga sokolskog saveza, poslao čestitke i pozdrave za novu godinu. Jednaku čestitku poslao je braći Poljacima i on.

Tajnik br. dr. Fux izveštuje, da predlaže župa Beograd, da bi se vršila naša glavna skupština u Dakovu. Svi prisutni slažu se s tim predlogom; zaključilo se upitati pismeno društvo u Dakovu, da li je moguće, da se kod njih drži skupština. — ČOS. poslala je svoj poziv slovenskomu narodu; poziv je bio objavljen u českim listovima. — Donaša nadalje predlog, da se upozore društva na knjige, što ih je založila Jugoslovenska Sokolska Matica te se tako ugodi Matici. Prima se.

Predsednik gospodarskog odeljenja br. Čobal izveštuje, da iznaša saldo lutrije Din 57.891-95, koji proizlazi iz razlike dohodaka Din 139.761-50 i troškova Din 81.869-55. Tokom decembra i početkom januara otposlalo se

nekojim društvima 935 srećaka. Ljubljanskim trafikama dato je u komisiju 450 srećaka. Opštinama u Banatu, Bački i Beogradu poslalo se 5100 srećaka. Vani je otprilike 45.000 komada. Glede srećaka kod Kola jugoslovenskih sestara, veli br. Deu, da je on preuzeo uređenje, ali nije još uzmogao, da to uredi. Brat Fux zamoli braću za savet, ne bi li se našlo kakvo drugo sredstvo za rasprodavanje srećaka, jer je vreme za to vrlo kratko. Brat Deu preporuča, da se društvima za rasprodavanje srećaka povisi provizija do 20 %. Predlog se prima uz napomenu, da se dozvoljuje provizija do 20 % individualno.

Statističar br. Švajgar javlja, da će se doskora sastati porezna komisija, koja će odrediti broj članstva u pojedinim društvima, pa će se na osnovu toga fiksno opteretiti društva.

Namesnik načelnika br. Poženel javlja, da je sazvaio sednicu celokupnoga tehničkoga odbora.

Brat dr. Košir javlja u ime lekarskog odeljenja, da je u toku antialkoholsko gibanje za Sokolstvo. Brat dr. Mis donet će u jednoj od narednih sednica odnosni referat i nacrt.

Odbor JSS. zaključio je na svojoj sednici dne 27. decembra 1925., da moraju društva sve zaostale dugove uplatiti JSS. najkasnije do dne 1. marta 1926. U slučaju da taj dug do toga roka ne bude namiren, donest će se na glavnoj skupštini predlog, da se porez za godinu 1926. povisi na 10 Din za člana. Društva, koja duguju JSS. bilo koji iznos, neka dakle učine svoju dužnost, da radi nemarnosti nekih društava ne trpe sva društva. Taj dug naprama JSS. iznaša oko 400.000 Din.

Preplatite se na Sokolski Glasnik! Pozivljemo sva društva, župe i pojedinu braću i sestre, da se pretplate na Sokolski Glasnik, koji je službeno glasilo JSS! Glasnik je potreban za svakoga člana i za svaku članicu naših društva, koji hoće da budu informirani o savremenim prilikama Sokolstva. Glasnik bi moralo imati i svako društvo, osobito pako svaki sokolski funkcionar. Glasnik će donošati ove godine i sve upute za VIII. svesokolski slet. Radi toga je nužno potreban svakome članu. Celokupna pretplata iznaša 50 Din. Ona braća i sestre, koji su već poslali 40 Din, neka pošalju još 10 Din. Oni, koji duguju pretplatu za prošlu godinu, umoljavaju se, da namire svoj dug što pre.

Sve članice sokolskih društava upozorujemo, da je uvedena za članice propisana sokolska svečanostna odora. Članice moraju da u toj novoj odeći nastupe na VIII. svesokolskom sletu u Pragu. Odeće izrađuje po propisima JSS br. Branko Palčić u Zagrebu, Gundulićeva ulica. Isti br. Palčić ima na skladištu i propisanu robu, cipele, bečve, čarape i sav pribor (vidi «Sokolski Glasnik» god. 1925., str. 189!). Članice se upozoravaju da si nabave ili same učine odeću samo iz propisane robe, jer bi se moralo svakoj, koja nema odeće prema propisu, zabraniti da nastupi na sletu. Jugoslovenski sokolski savez ima u nakladi krojni uzorak sa slikom u bojama, a stoji 15 Din bez poštarine. Poštarina iznaša za uzorak 2 Din. Uzorak se šalje samo, ako se naruči i unapred plati.

Svim župama! Odbor JSS zaključio je na svojoj sednici dne 27. decembra 1925., da moraju sve župe javiti JSS do 1. marta 1926., koliko će doprineti za sudelovanje vrste JSS na međunarodnoj utakmici u Lyonu. Ujedno moraju poslati na JSS i najavljeni doprinos. Pozivljemo bratska župska starešinstva, da svrate mnogo pozornosti toj akciji i da se potrude da stvar bude na dobu uređena.

Generalna direkcija posrednih poreza u Beogradu odlučila je svojom odlukom od 13. novembra 1925., br. 66.592, da se rešenje te direkcije pod br. 8931/24. o rešenju uplaćivanja taksa iz tarifne stavke 1 zakona o taksama nanaša i na sva društva i župe, učlanjene u savezu.

Savezni dan. III. izkaz: Ljubljana I Din 485-25; Karlovac Din 1500; Nova Varoš Din 200; Vinkovci Din 118; Selce Din 52; Pakrac Din 200; Bač. Topola Din 357; Čurug Din 100; Pivnice Din 200; Petrovče Din 104-25; Vel. Kikinda Din 623; Sušak Din 1075-75; Prnjavor Din 750; Grosuplje Din 252-50; Lukavac Din 600; Kraljevica Din 396; Novo mesto Din 298; Dob pri Domžalah Din 35; Đakovo Din 22-45; Radomlje Din 203; Caribrod Din 500; Ljubljana II Din 150; Banja Luka Din 500; Stari Bečej Din 200; Stari Vrbas Din 200.

Vsem sokolskim društvom in župam. Ponovno opozarjamo, da morajo vsa društva in župe na svoje vloge na državne oblasti pritisniti štampiljko nastopne vsebine: «Oslobodjeno samo od plačanja taksa iz T. br. 1, rešenjem gosp. Ministra finansija od 12. marta 1924, Br. 8981.» — Štampiljka se naroča pri JSS v Ljubljani ter stane 20 Din. Poština se zaračuna posebe.

Slike k prostim vajam za člane in za članice za VIII. vsesokolski zlet v Pragi ima v zalogi JSS. Komad stane 20 Din. Slike so neogibno potrebne za vsako društvo. Istotako ima JSS v zalogi godbo k vsem prostim vajam. Cena 20 Din za članske, za članice 12 Din, za pihala (vaje za članice) 45 Din.

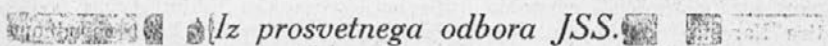
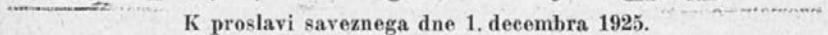
Prijave za praški slet. Starešinstvo JSS rasposlalo je putem župa svima društvima arke za svesokolski slet u Pragu. Društva bi morala te arke povratiti do 15. januara 1926. JSS. Dosad je povratilo arke malo društava. Pozivljemo radi toga, da se pozivu starešinstva odmah odazovete te vratite upitne arke. Da ste tačni!

Sokolske razglednice. Jugoslovenski sokolski savez ima još mnogo sokolskih razglednica. Pozivljemo bratska društva, da ih naručuju i da se njima služe svakom prilikom. Svaka razglednica stoji 50 para.

Knjige, tiskanice, notni materijal. Pisarna Jugoslovenskoga sokolskoga saveza ima na prodaj stručne knjige, tiskanice, materijal za note, sokolske znakove, legitimacije sviju vrsta. Upozorujemo na odnosni oglas u Jugoslovenskom sokolskom kalendaru za godinu 1926.

Nova pravila za društva i župe dobivaju se kod saveza. Sve župe i sva društva ponovno upozorujemo na to.

Vežbe za decu. Sva društva upozorujemo na knjigu, što ju je izdala Jugoslovenska Sokolska Matica, «Vežbe za decu»; tu knjigu bi moralo imati svako društvo u svojoj knjižnici. Prednjački zborovi neka se trse, da društva naruče tu knjižicu. Baš tako potreban je za svako društvo rečnik naziva za telovežbu, koji bi morao da ima svaki prednjak. U tom rečniku je bogata zbirka izraza za telovežbu na slovenačkom, srpskohrvatskom i českom jeziku.

 Iz prosvetnega odbora JSS.

K proslavi saveznega dne 1. decembra 1925.

Večina naših žup nam še ni poslala poročila o proslavi Saveznega dne 1. decembra 1925. v svojih edinicah. Ta poročila moramo imeti, da si ustvarimo pregledno sliko o moralnem uspehu Saveznega dne v JSS. Iz njih pa moremo tudi marsikaj črpati, kar nam bo dobro došlo pri navodilih za prihodnje proslave. Pozivamo bratske župne prosvetne odbore, da storite v tej zadevi nemudoma svojo dolžnost! Posebe je treba navesti društva, ki niso proslavila Saveznega dne! Zavedajte se sokolske discipline, ki je bratska, mora pa biti neizprosna in dosledna! — Pri tem moramo pripomniti, da so poročila nekaterih žup, oziroma društev preveč pomanjkljiva in površna. Na drugi strani so društva, na žalost do danes prav maloštevilna, ki so proslavila naš državni in obenem sokolski praznik na sijajen in za naše Sokolstvo časten način. O tem pričajo nekateri odstavki iz poročil nekaterih društev, ki naj služijo marsikomu za zgled. — Sokolsko društvo v Šibeniku je poslalo lepo poročilo, program in točen obračun o Saveznem dnevu. Vse v najlepšem redu. Poročilo se glasi:

«Ovo društvo, da uzveliča svečanost sedme obljetnice našeg narodnog i državnog Ujedinjenja, odlučilo je, da tog dana svom naraštaju razvije naraštajsku — zastavu. Po Najvišem odobrenju, bio je kum istoj Nj. Visočanstvo Nasljednik Prestolja Petar, zastupan po gosp. pukovniku Miloradu Kuzmanoviću komandantu kninskog vojnog okruga. U oči same proslave društvena je glazba prošla gradom, da najavi sutrašnju veliku sokolsku slavu. Pred sreskim poglavarstvom i pred hotelom «Kosovo» gdje je odsjeo zastupnik Visokog kuma, odsvirala je glazba državnu himnu i sokolsku koračnicu. — Dne 1. decembra u 9 sati prije podne sakupilo se članstvo i naraštaj u sokolani, gde je društveni prosvetar u prisustvu starešinstva župe, društva i prednjačkog zbora održao prigodno predavanje o značenju praznika državnog i narodnog ujedinjenja za Sokolstvo, te im u kratko protumačio značenje sokolskog zavjeta. Nato je društveni starešina pozvao novo pristupile braće i sestre, da za njim opetuju svečani zavjet. Svečani zavjet položio je 36 braće i sestara. — Odmah zatim svrstalo se članstvo i naraštaj, te krenuše predvođeni društvenom glazbom pred katoličku stolnu crkvu. Nakon svršenog blagodarjenja u katoličkoj crkvi krenuše pred srpsko-pravoslavnu. Iza svršenih crkvenih funkcija svrstalo se Sokolstvo, kopnena vojska i kraljevska mornarica na poljani Kralja Petra I. Oslobođioca, gdje se je razvila funkcija osvećenja naraštajske zastave. Prisutne su bile sve vlasti, prijateljska društva i masa naroda. — U 1 sat posljepodne priredilo je društvo banket u počast zastupnika kuma g. pukovnika Kuzmanovića. Prisutni su bili najviši oficiri, sreski poglavar, predsednik Općine, nekoliko prijatelja Sokolskog Društva i nekoliko članova. Za banketa je starešina Društva pozdravio zastupnika kuma Nj. Kralj. Visočanstva, našto je g. zastupnik vrlo toplo zahvalio pozivajući Sokole da i dalje ustraju na svome radu na korist domovine, a završio je ključići Nj. Nj. V. Kralju i Kraljici, Nj. Visočanstvu Prestolonasledniku i cijelom vladalačkom Domu. Sa banketa poslali su ovi telegrami: Maršalatu Dvora Beograd. Šibensko Sokolsko društvo ushićeno današnjim posvećenjem naraštajske zastave, kojoj je kumovao Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Nasljednik Prijestolja, zastupan po gospodinu pukovniku Miloradu Kuzmanoviću, ganuto ovim Najvišim Priznanjem, podastire pred Prestolje Njihovih Veličanstva najvrću želju da Bog živi cijeli Dom slavnih Karadorđevića pod vodstvom junačkog našeg Kralja na sreću i radost ujedinjene Domovine. — Sokolsko Društvo Šibenik. — Maršalatu Dvora — Beograd. — Prvi radosni i topli pozdrav našeg razvijenog naraštajskog barjaka uzvišenom bratu i kumu Njegovom Kraljevskom Visočanstvu Prestolonasledniku Petru sa najsmjernijom blagodarnošću i odanošću Njihovim Kraljevskim Veličanstvima podastire Naraštaj Sokolskog Društva Šibenik. — Na večer je u narodnom pozorištu održana svečana akademija prama priloženom programu. — Iz akademije ostalo je prama priloženom obračunu Din 1199— čiste dobiti, koji je iznos danas bio izravno poslat JSS.» — Za primer naj navedemo še poročilo Sokolskega društva u Prijedoru: „Према обичају а и окружници Савеза одржали смо „Савезни дан“ 1. децембра, па Вам шаљемо кратак извештај о прослави. Прије подне смо продавали значке по граду и по школама, а у вече смо приредили Свечано вече у Соколани са приложеним програмом. Програм није могао бити обилнији, јер је брат начелник М. Милетић био од 15. до 27. новембра на жупском предњачком течају. — У предавању су истакнути национални и социјални принципи Соколства особито борба за јединство и демократизам: слободу, братство и једнакост. Остале су тачке врло лијепо изведене, а на заклетви су иза објашњења бр. старјешине заклетви нови чланови. Свечаност је била боље посјећена него прошле године. Улазне цијене ставили смо мале ради продавања значки, да не бу публика превинше оптерећена. — Шаљемо Вам чист приход од 1.318'50 дин и приложене рачуне данашњом поштом. Прије неколико дана послали смо Савезним чеком Дин 800— за сретке, па Вас молимо га нам потврдите примитак и т. д.“ — Кер v

«Sokolskem Glasniku» kot saveznem glasilu nimamo dovolj prostora za priobčitev poročil poedinih društev, naj nam župe pošljejo za društva v svojem področju pregledna poročila.

— IZ TEHNIČNEGA ODBORA JSS. —

Sednica zbora župskih načelnika

održaće se u subotu dne 13. marta 1926. u 8 sati pre podne u Đakovu. — Dnevni red: 1.) Izveštaj načelnika, odnosno njegova namesnika. 2.) Izbor načelnika i triju njegovih namesnika; načelnice i triju njezinih namesnica; ispitne komisije za savezne prednjačke ispite. 3.) Slučajnosti. — Posebnih poziva za tu sednicu ne će se slati župama. — Po podne u 3 sati pokusi sviju vežbi za praški slet. — Učestvovanje je obavezno!

Zdravo!

U Ljubljani, 18. januara 1926.

Ing. Poženel s. r., nam. načelnika JSS.

Poziv vežbačima. Na sednici saveznoga starešinstva dne 18. o. m. bilo je zaključeno, da jugoslovensko Sokolstvo na svaki način sudeluje na međunarodnim utakmicama u Lyonu, koje će biti dne 23. maja 1926. Dosad je za tu ekspediciju doznačilo svoj obulus više župa. Za stalno će uplatiti i druge župe svoj doprinos najkasnije do 1. marta ove godine. Budući da se starešinstvu čini, da bi bilo prekasno ako se odlučimo za sudelovanje na utakmici u Lyonu jedva iza 1. marta, dao je starosta br. Gangl svoj fond na raspolaganje za namirenje troškova ekspedicije. Time je na svaki način omogućeno sudelovanje Jugoslovenskoga sokolskoga saveza na međunarodnoj utakmici u Lyonu. Savezni tehnički odbor poziva radi toga svu braću vežbače, koji se osećaju sposobnima za utakmice, da se marljivo vežbaju. Vežbe za utakmice objavljene su u «Prednjaku», proste vežbe izaći će u narednom broju. Savezni tehnički odbor zaključio je također da pred glavnu skupštinu ne će biti izborne utakmice, nego će se vršiti odmah iza skupštine. Dan će odrediti budući savezni načelnik. Braćo vežbači, latite se marljivo posla!

Savezni T. O.

Savezni načelnik br. Miroslav Ambrožič je odložil mesto načelnika in vse ostale funkcije, ki jih je upravljal v organizaciji JSS., med temi tudi uredništvo Sokolskega Glasnika. Posle saveznega načelnika je prevzel br. ing. Albert Poženel, ki je bil doslej namestnik saveznega načelnika.

— IZ ŽUP —

Glavne skupščine žup. Prijavljene glavne skupščine žup: Gorenjska 2. februarja v Radovljici; Ljubljana 14. februarja v Ljubljani; Šumadijska 14. in 15. februarja v Čupriji; Tuzlanska 14. februarja v Bijelini; Osiješka 14. februarja v Vinkovcih; Rijeka 28. februarja na Sušaku.

— RAZNOTEROSTI —

Iz Českoslovačke Obce Sokolske. Župa Orlicka upriličila je u Hradci Karlovem posebne vojničke uzgojne tečajevy u svrhu predizobrazbe onih svojih članova, koji još nisu odslužili vojnički rok. Tečaj je trajao 10 dana, a vodili su ga aktivni oficiri i župski načelnik; na tečaju su bila 42 brata. — Da se hitrije uvedu svečane odore za članice, ustanovila se pod okriljem ČOS. posebna prodajna komisija, koja nabavlja sve potreboće za odore, priskrbi izvršenje odora i obavlja narudžbe. — Otvorenje sokolskog muzeja u Tyrševu domu vršit će se sproleća 1926, ipak je privremeno otvoreno već

prilično mnogo izložbenih prostorija. — U Tyršev dom oprastaju se već zidari. Otvorena je već također sokolska restavracija i sokolski dom za konačenje tako, da će biti domala izvršen sav ogromni projekat sokolske centrale. — Uredništvo naraštajskog glasila ČOS. «Sokolskih Beseda» preuzeo je br. Rudolf Procházka. Dosada je uređivao spomenuti list njegov ustanovitelj i dugogodišnji voditelj naraštajskog uzgoja ČOS. br. Rudolf Novak. — U spomen Jindřicha Fügnera izdala je literarna Matica Sokola Praškoga krasan zbornik «Fügnerov pamatnik», gde je potanko opisan početak Sokolstva, rad Fügnera i Tyrša i ostalih vršnjaka naših utemeljitelja. Knjiga je ukrašena sa 139 slika. Š v.

Poljsko Sokolstvo. Oficijelni organ Związka «Przewodnik gimnastyczny Sokol» javlja, da je Związek stupio u Poljsku športsku savez. — I u poljskom Sokolstvu je uopšte uveden posebni vojnički uzgoj članstva pod vodstvom oficira, i to skupno s vatrogasnom i streljačkom savezom. — Poljske sokolske novine donasaju duže članke i notice o VIII. svesokolskom sletu u Pragu. Tehnički prilog «Sokola» saopštava također vežbe za članove za praški slet. — Budući da se godine 1927. vrši 60godišnjica poljskoga Sokolstva, izdalo je predsedništvo ZPS. razne upute za proslavu toga velikoga sokolskog praznika. O tom ćemo još opširnije izvestiti. — Slet Związka bit će godine 1928. — Ipak će se prirediti godine 1926. dne 28. i 29. junija u Krakovu slet tamošnje velike župe, koji je obavezan i za ostale velike župe. — Odbor Związka sastat će se meseca maja 1926. godine. I ratificirat će pravila «Slovenskoga Sokolstva». — Związkov porez iznaša za godinu 1926. za svakoga člana godimice jedan zlot (t. j. 10 Din). Š v.

Lužičko-srpski sokolski savez imao je svoju glavnu skupštinu 1. novembra u Budišinu u Nemačkoj. Sva savezna društva bila su zastupana po 56 delegata. Izveštaj tajnika podneo je br. dr. Šleca, koji je naročito istaknuo održanje prvog prednjačkog tečaja lužičko-srpskog sokolskog saveza. Savez je već proveo obezbeđenje članova ozleđenih na sokolskim vežbama. Savez je priredio godine 1925. u Kulovu velike svečanosti i vežbe s odličnim uspehom. U starešinstvo su izabrani: starešina br. Nawka; podstarešina br. Šajba; tajnik br. dr. Šleca; načelnik br. A. Bart; načelnica s. Šlecova. Te godine imao je savez 16 društava, a dva nova društva bit će domala primljena u savez. Š v.

IZ UPRAVE

Vse prizadete posameznike, društva in celo župe prosimo in od njih zahtevamo, da naj prenehajo z vračanjem tiskovin, «Sokolskega Glasnika» in drugih stvari, ki jih dobe od saveza. «Ne prima se», «Naträg» in slično mora prenehati, ker savez ne pošilja svojim članom, društvom in župam nič nepotrebnega, marveč samo ono, kar mora. Vsak izmed nas naj se zaveda, da dolguje Sokolstvu moralne in materialne podpore! Dolžnost sokolskih krajevnih činiteljev je, da imajo stalno v evidenci vse naročnike našega časopisja in da se resno pobrigajo za razširjenje sokolskega tiska v zmislu okrožnice starešinstva JSS. z dne 7. decembra 1925., broj 3205/S.

Članovi društva a dapace i župe vraćaju nam često tiskаницe, „Соколки Гласник“ и друге ствари, што им их Савез пошљае, с напоменом: „Не прима се“, „Натраг“ и слично. То мора да престане једанпут заувек, јер Савез не шаље својим члановима, друштвима и жупама ништа чега не би требали, него само оно што мора. Свакто од нас мора да је свестан, да дугује Соколову моралне и материјалне потпоре. Дужност соколских месних фактора је, да имају непрестано у евиденци све претплатнике наших новина и да се озбиљно старају о ширењу соколскога тиска у смислу окружнице старешињства JCC. од дне 7. децембра 1925. бр. 3205/С.